

NBP

Narodowy Bank Polski

Grudzień 2015 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Grudzień 2015 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2015 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Publikacja pakietu dokumentów dotyczących środków zarządzania granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej (UE) i ochrony strefy Schengen**

W opublikowanym przez Komisję Europejską (KE) pakiecie dokumentów znalazły się m.in.: projekt rozporządzenia ustanawiającego europejską straż graniczną i przybrzeżną oraz rewizja kodeksu granicznego Schengen. KE proponuje utworzenie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, mającej szeroki mandat do działania, której celem będzie wzmocnienie bezpieczeństwa zewnętrznych granic UE.

[więcej w pkt. 1.3.](#)

- **Posiedzenie Rady Ecofin 8 grudnia**

W trakcie grudniowego posiedzenia Rady Ecofin ministrowie finansów wyrazili zadowolenie z ratyfikacji umowy międzyrządowej (*intergovernmental agreement*, IGA) o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund*, SRF) przez wymaganą liczbę krajów uczestniczących w unii bankowej. Terminowe zakończenie procesu ratyfikacji IGA pozwoli Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (*Single Resolution Board*, SRB) na uzyskanie pełnej operacyjności z dniem 1 stycznia 2016 r.

[więcej w pkt. 2.1.](#)

- **Porozumienie Rady Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego (PE) w sprawie rozporządzenia dotyczącego przeciwdziałania manipulowaniu wskaźnikami finansowymi**

Rada Unii Europejskiej i PE osiągnęły porozumienie w sprawie rozporządzenia dotyczącego przeciwdziałania manipulowaniu wskaźnikami finansowymi. Na mocy nowych przepisów nadzorem zostaną objęte indeksy stosowane w instrumentach finansowych. Osiągnięte porozumienie jest efektem intensywnej negocjacji, jakie toczyły się z udziałem przedstawicieli państw członkowskich UE i PE.

[więcej w pkt. 2.2.](#)

- **Raport Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (*European Banking Authority*, EBA) w sprawie wprowadzenia wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego**

EBA rekomenduje KE wprowadzenie wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego (*Net Stable Funding Ratio*, NSFR) do zestawu obowiązkowych wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych. Wzmocniłoby to strukturę finansowania banków i ograniczyło ryzyko płynności, a jednocześnie nie miałoby istotnego negatywnego wpływu na aktywność kredytową banków. Z przeprowadzonej symulacji EBA wynika, że w bankach w UE poziom spełnienia hipotetycznego wymogu NSFR byłby przeciętnie bardzo wysoki.

[więcej w pkt. 6.5.](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	5
1.1. Wezwanie do przyspieszenia prac nad wdrażaniem dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów	5
1.2. Rozpoczęcie konsultacji publicznych dotyczących zielonej księgi KE w sprawie detalicznych usług finansowych	5
1.3. Publikacja pakietu dokumentów dotyczących środków zarządzania granicami zewnętrznymi UE i ochrony strefy Schengen	6
2. Rada Unii Europejskiej	7
2.1. Posiedzenie Rady Ecofin 8 grudnia	7
2.2. Porozumienie Rady i PE w sprawie rozporządzenia dotyczącego przeciwdziałania manipulowaniu wskaźnikami finansowymi	8
3. Rada Europejska	10
3.1. Posiedzenie Rady Europejskiej 17–18 grudnia	10
4. Europejski Bank Centralny	11
4.1. Decyzja w sprawie polityki pieniężnej	11
4.2. Odpowiedź Eurosystemu na publiczne konsultacje KE dotyczące możliwego wpływu pakietu CRD IV/CRR na udzielanie kredytów	11
4.3. Przebieg programu skupu aktywów EBC	12
4.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	12
5. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	13
5.1. Raport w sprawie ryzyka systemowego w UE związanego z sektorem ubezpieczeń	13
5.2. Posiedzenie Rady Generalnej ESRB	13
6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	15
6.1. Konsultacje w sprawie automatyzacji doradztwa finansowego	15
6.2. Raport dotyczący porównania rozwiązań w zakresie scenariuszy przyjmowanych w planach naprawy banków	15
6.3. Raport w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych	16
6.4. Konsultacje w sprawie wytycznych dotyczących limitów ekspozycji instytucji na podmioty równoległego sektora bankowego (<i>shadow banking</i>)	16
6.5. Raport EBA w sprawie wprowadzenia w UE wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego	17
6.6. Standardy techniczne i wytyczne związane z planami reorganizacji działalności	17
6.7. Konsultacje w sprawie wytycznych dotyczących testów warunków skrajnych	18

6.8. Raport w sprawie czynników ryzyka w sektorze bankowym UE	18
7. Inne	20
7.1. Wypłata 100 mln euro pożyczki dla Tunezji	20
7.2. Duński sprzeciw wobec pogłębionej integracji z UE w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych	20
7.3. Początek negocjacji w sprawie akcesji Serbii do UE	20
7.4. Dokapitalizowanie greckich banków w ramach trzeciego programu pomocowego dla Grecji	21
Zapowiedzi wydarzeń w styczniu 2016 r.	22
Wykaz skrótów	23
Autorzy i źródła	26

1. Komisja Europejska

1.1. Wezwanie do przyspieszenia prac nad wdrażaniem dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów

KE [wezwała](#) 10 grudnia 2015 r. dziesięć państw członkowskich, w tym Polskę, do przyspieszenia prac nad implementacją dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów (*Deposit Guarantee Scheme Directive*, DGSD). Wezwanie KE jest kolejnym etapem procedury naruszenia prawa, rozpoczętej w wyniku opóźnień we wdrożeniu dyrektywy DGS (termin na implementację DGSD upłynął 3 lipca 2015 r.). Po przedstawieniu zarzutów formalnych KE przystąpiła do drugiego etapu postępowania w związku z uchybieniem zobowiązaniom państwa członkowskiego i wystosowała uzasadnione opinie (*reasoned opinions*) do Belgii, Cypru, Estonii, Grecji, Luksemburga, Polski, Rumunii, Słowenii, Szwecji i Włoch. Jeżeli wymienione państwa członkowskie nie wywiążą się z obowiązku wdrożenia przepisów unijnych do prawa krajowego w terminie dwóch miesięcy, KE może skierować sprawy przeciwko nim do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

1.2. Rozpoczęcie konsultacji publicznych dotyczących zielonej księgi KE w sprawie detalicznych usług finansowych

KE rozpoczęła 10 grudnia 2015 r. [konsultacje publiczne](#) dotyczące zielonej księgi w sprawie rynku detalicznych usług finansowych obejmującego rynek ubezpieczeń, kredytów i pożyczek, płatności, rachunków bieżących i oszczędnościowych oraz innych inwestycji detalicznych. Celem trzymiesięcznych konsultacji jest pozyskanie opinii na temat sposobu szerszego otwarcia rynku m.in. w celu udostępnienia konsumentom i przedsiębiorcom większego wachlarza usług i zapewnienia bardziej konkurencyjnych cen, przy jednoczesnej ochronie ich interesów. Konsultacje są także uzupełnieniem innych kluczowych prac KE w obszarach jednolitego rynku cyfrowego, unii rynków kapitałowych, strategii jednolitego rynku.

Obecnie rynki są rozdrobnione a konkurencja niewystarczająca. Jedynie niewielki odsetek detalicznych usług finansowych jest kupowany w sposób transgraniczny. Produkty wysokiej jakości występujące na jednym rynku nie są dostępne dla konsumentów z innego państwa członkowskiego. Zróżnicowane są również ceny takich samych usług na rynkach poszczególnych krajów członkowskich.

Dzięki postępującej cyfryzacji klienci mają coraz łatwiejszy dostęp do informacji, a transakcje mogą odbywać się niezależnie od miejsca przebywania stron biorących w nich udział. Nowe modele biznesowe oparte na cyfryzacji (np. przedsiębiorstwa w branży mediów społecznościowych) mogą być wykorzystywane w rozwoju rynku detalicznych usług finansowych pod warunkiem zacho-

wania odpowiednich norm bezpieczeństwa. Istotne jest, by informacje dotyczące usług i produktów, w szczególności ich funkcji, ceny i porównania z innymi produktami, były dostępne i zrozumiałe dla konsumentów.

Przedmiotem analizy zielonej księgi jest także potrzeba podjęcia działań na poziomie UE lub krajowym, które pomogą zlikwidować obecne bariery uniemożliwiające konsumentom i przedsiębiorstwom prowadzenie działalności na poziomie transgranicznym, wynikające m.in. z nadmiernych kosztów operacyjnych i kosztów przestrzegania przepisów czy trudności dostępu do ofert.

1.3. Publikacja pakietu dokumentów dotyczących środków zarządzania granicami zewnętrznymi UE i ochrony strefy Schengen

KE opublikowała 15 grudnia 2015 r. [pakiet dokumentów](#) dotyczących środków zarządzania granicami zewnętrznymi UE i ochrony strefy Schengen. W skład pakietu wchodzi m.in.: projekt rozporządzenia ustanawiającego europejską straż graniczną i przybrzeżną oraz rewizja kodeksu granicznego Schengen.

W opublikowanym przez KE pakiecie dokumentów znalazły się m.in.: projekt rozporządzenia ustanawiającego europejską straż graniczną i przybrzeżną oraz rewizja kodeksu granicznego Schengen. KE proponuje utworzenie na bazie struktur Frontexu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, mającej szeroki mandat do działania. Celem powołania nowej agencji jest wzmocnienie bezpieczeństwa zewnętrznych granic UE.

KE proponuje utworzenie europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej, która połączy przyszłą Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej z organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami. Agencja ma powstać na bazie struktur Frontexu¹, ale jej mandat byłby znacznie szerszy (będzie pełniła funkcję monitorującą i nadzorczą, miałyby także prawo do interwencji na zewnętrznych granicach oraz do działania w państwach trzecich). Projekt stał się przedmiotem debaty w trakcie sesji plenarnej PE, która odbyła się 15 grudnia 2015 r. Propozycja musi zostać zaakceptowana przez PE i Radę Unii Europejskiej (większością kwalifikowaną), aby nowe przepisy weszły w życie.

¹ Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Posiedzenie Rady Ecofin 8 grudnia

- W [oświadczeniu](#) wydanym po [posiedzeniu](#) Rady Ecofin ministrowie finansów wyrazili zadowolenie, że 18 z 19 krajów uczestniczących w unii bankowej (AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PT, SI, SK) [ratyfikowało](#) IGA do 30 listopada 2015 r. Jednocześnie KE [wezwała](#) Luksemburg, który jako jedyny z krajów uczestniczących w unii bankowej nie ratyfikował IGA, do wypełnienia tego zobowiązania. Dzięki zakończeniu procesu ratyfikacji IGA przez sygnatariuszy uczestniczących w jednolitym mechanizmie nadzorczym (*Single Supervisory Mechanism, SSM*) i mechanizmie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (*Single Resolution Mechanism, SRM*), którzy reprezentują co najmniej 90% łącznej wagi głosów wszystkich państw członkowskich uczestniczących w SSM i SRM (w tym przypadku jest to 95%), SRB [uzyskała](#) pełną zdolność działania z dniem 1 stycznia 2016 r. Do jej zadań będzie należało podejmowanie decyzji o programach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków na progu upadłości oraz o korzystaniu z SRF. Zgodnie z postanowieniami podjętymi w toku negocjacji finansowanie pomostowe dla SRF będzie zapewnione na podstawie krajowych linii kredytowych na poziomie określonym we wcześniejszych negocjacjach, czyli 55 mld euro. Linie kredytowe mają zostać uruchamiane dopiero wtedy, gdy wcześniejsze elementy procesu *resolution* zostaną wykorzystane.

W trakcie grudniowego posiedzenia Rady Ecofin ministrowie finansów wyrazili zadowolenie z ratyfikacji IGA przez wymaganą liczbę krajów uczestniczących w unii bankowej. Terminowe zakończenie procesu ratyfikacji IGA pozwoli SRB na uzyskanie pełnej operacyjności z dniem 1 stycznia 2016 r.

- Ministrowie dyskutowali także o konieczności implementacji działań służących wyeliminowaniu zjawiska erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków (*Base Erosion and Profit Shifting, BEPS*). Podstawę dyskusji stanowiły rekomendacje, jakie w tym zakresie zostały wydane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w lipcu 2013 r.² W [konkluzjach](#) dotyczących BEPS ministrowie zaznaczyli, że w Radzie Unii Europejskiej trwają dyskusje na temat projektów legislacyjnych dotyczących tej materii. Dyskusja obejmuje w szczególności projekt dyrektywy w zakresie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania korporacyjnego (*common consolidated corporate tax base, CCCTB*) z marca 2011 r. oraz projekt dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie wspólnego systemu podatkowego dla spółek powiązanych z tytułu przychodów w postaci odsetek oraz należności licencyjnych. KE

² Rekomendacje te zostały zawarte w [dokumencie](#) *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting*.

została wezwana przez Radę do przedstawienia propozycji legislacyjnych i pozalegisacyjnych dotyczących przeciwdziałania BEPS na początku 2016 r. W związku z tym KE ma przedstawić m.in. nowy projekt legislacyjny dotyczący CCCTB. Ministrowie wnioskowali także za wzmocnieniem kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej³. Działania w tym zakresie mają zostać sfinalizowane w pierwszej połowie 2016 r.

- Rada dyskutowała ponadto na temat postępów w negocjacjach dotyczących wprowadzenia podatku od transakcji finansowych (*Financial Transaction Tax, FTT*) w 11 krajach członkowskich UE, w ramach tzw. wzmocnionej współpracy⁴. Dziesięć krajów z tej grupy (Austria, Belgia, Francja, Grecja, Hiszpania, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Słowenia i Włochy⁵) osiągnęło porozumienie dotyczące niektórych aspektów przyszłego FTT. Kolejne decyzje w tym zakresie powinny zostać podjęte do czerwca 2016 r.
- Rada zatwierdziła także rozpoczęcie szóstego cyklu semestru europejskiego i przeprowadziła dyskusję na temat dokumentów opublikowanych przez KE 26 listopada 2015 r., tj.: [komunikatu](#) *Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2016 r.*, [Raportu](#) *mechanizmu ostrzegawczego (Alert Mechanism Report) na 2016 r.* i [projektu zaleceń](#) dotyczących polityki gospodarczej strefy euro⁶. 15 stycznia 2016 r. Rada Ecofin ma przyjąć wnioski końcowe dotyczące *Rocznej analizy wzrostu* i *Raportu mechanizmu ostrzegawczego*. Podczas styczniowego posiedzenia ma się także odbyć dyskusja dotycząca zaleceń dla strefy euro, których formalne przyjęcie planowane jest w marcu 2016 r. (po akceptacji przez Radę Europejską).

2.2. Porozumienie Rady i PE w sprawie rozporządzenia dotyczącego przeciwdziałania manipulowaniu wskaźnikami finansowymi

Rada [zatwierdziła](#) 9 grudnia 2015 r. porozumienie z PE w sprawie propozycji KE dotyczącej objęcia nadzorem indeksów stosowanych w instrumentach finansowych. Wprowadzenie nowych przepisów ma na celu zapobieżenie manipulacjom wskaźnikami i zagwarantowanie przejrzystego i rzetelnego sposobu ich ustalania.

Projekt rozporządzenia został opublikowany przez KE we wrześniu 2013 r. w odpowiedzi na wykryte przypadki manipulowania londyńską międzybankową stopą procentową (LIBOR) i międzybankową stopą procentową strefy euro (EURIBOR), ale także na domniemane manipulacje indeksami dotyczącymi towarów (np. gazu ziemnego i ropy naftowej) oraz kursów walut. Osiągnięte

³ Kodeks ten został zapisany w [konkluzjach](#) Rady Ecofin z grudnia 1997 r. i dotyczy działań służących eliminowaniu szkodliwej konkurencji podatkowej.

⁴ Negocjacje toczą się na podstawie [projektu dyrektywy](#) wdrażającej wzmocnioną współpracę w zakresie podatku od transakcji finansowych z 14 lutego 2013 r.

⁵ Wcześniej wprowadzenie FTT w ramach wzmocnionej współpracy deklarowała także Estonia, ale nie podpisała się pod osiągniętym w Radzie porozumieniem.

⁶ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada 2015 r.

porozumienie jest efektem intensywnej negocjacji, w których udział wzięli przedstawiciele państw członkowskich UE i PE podczas siedmiu spotkań negocjacyjnych w 2015 r.

Rada i PE osiągnęły porozumienie w sprawie rozporządzenia dotyczącego przeciwdziałania manipulowaniu wskaźnikami finansowymi. Na mocy nowych przepisów nadzorem zostaną objęte indeksy stosowane w instrumentach finansowych. Osiągnięte porozumienie jest efektem intensywnej negocjacji, w których wzięli udział przedstawiciele państw członkowskich UE i PE w 2015 r.

W myśl kompromisowego tekstu rozporządzenia dostarczyciele danych będą podlegać prawnie wiążącemu kodeksowi postępowania, zobowiązującemu ich do stosowania transparentnej metodyki oraz korzystania z adekwatnych, wiarygodnych danych. Kluczowe wskaźniki będą podlegać bardziej surowym przepisom, a administrator wskaźnika będzie musiał uzyskać zezwolenie na jego udostępnianie. Kontrola nad administratorami wskaźników będzie sprawowana przez właściwe organy krajowe, które z kolei podlegać będą nadzorowi Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (*European Securities and Markets Authority, ESMA*). Rozporządzenie nie obejmie swoim zasięgiem wskaźników udostępnianych przez banki centralne ani – w pewnych sytuacjach – przez kontrahentów centralnych czy organy publiczne.

3. Rada Europejska

3.1. Posiedzenie Rady Europejskiej 17–18 grudnia

Grudniowe spotkanie Rady Europejskiej poświęcono przede wszystkim kryzysowi migracyjnemu. W ostatnich miesiącach Rada Europejska opracowała strategię, której celem jest zahamowanie przepływów migracyjnych do UE. W [konkluzjach](#) opublikowanych 17 grudnia 2015 r. unijni przywódcy zapowiedzieli przyspieszenie realizacji strategii oraz podkreślili konieczność ochrony integralności strefy Schengen. Zdaniem szefów państw i rządów UE priorytetem jest odzyskanie kontroli nad granicami zewnętrznymi poprzez zapewnienie systematycznych kontroli bezpieczeństwa. Należy również w trybie pilnym poprawić funkcjonowanie tzw. hotspotów (punktów przyjmowania i rejestracji uchodźców), zapewnić skuteczną identyfikację i rejestrację migrantów, ich relokację oraz powroty nielegalnych imigrantów do krajów pochodzenia.

Rada Europejska postanowiła kontynuować działania uzgodnione w trakcie konferencji na wysokim szczeblu w sprawie wschodnioródziemnomorskiego i zachodniobałkańskiego szlaku migracyjnego, która odbyła się podczas szczytu w Valletcie, oraz wynikające z planu działania UE–Turcja⁷. Prezydencja, KE i wysoki przedstawiciel do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa zostali zobowiązani do złożenia sprawozdania z postępów osiągniętych w powyższych obszarach przed lutowym posiedzeniem Rady Europejskiej.

Ponadto Rada Europejska potwierdziła swoją determinację w działaniach na rzecz ukończenia budowy unii gospodarczej i walutowej. W szczególności zwrócono uwagę na konieczność postępów przy:

- poprawie skuteczności zarządzania gospodarczego i budżetowego dla wzmocnienia konkurencyjności, konwergencji i stabilności;
- wprowadzeniu zewnętrznej reprezentacji strefy euro;
- tworzeniu unii bankowej.

Wśród innych tematów poruszonych w trakcie posiedzenia znalazły się walka z terroryzmem, rynek wewnętrzny, unia energetyczna i przyszłość polityki klimatycznej. Przywódcy europejscy uzgodnili również, że będą ściśle współpracować w kwestii planów Wielkiej Brytanii dotyczących referendum w sprawie dalszego członkostwa w UE, tak aby przedstawić zadowalające wszystkie państwa członkowskie rozwiązania na kolejnym posiedzeniu Rady Europejskiej, które odbędzie się 18–19 lutego 2016 r.

⁷ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada 2015 r.

4. Europejski Bank Centralny

4.1. Decyzja w sprawie polityki pieniężnej

Na [posiedzeniu](#) Rady Prezesów 3 grudnia 2015 r. podjęto decyzję o obniżeniu (z dniem 9 grudnia 2015 r.) stopy procentowej depozytu w banku centralnym na koniec dnia o 10 punktów bazowych, do poziomu -0,30%. Stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących i stopa kredytu w banku centralnym pozostaną na niezmienionym poziomie. Stopy procentowe Europejskiego Banku Centralnego (EBC) wynoszą:

- 0,05% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,30% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,30% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas [konferencji prasowej](#) prezes Mario Draghi wyjaśnił, że obniżenie stopy procentowej depozytu w banku centralnym na koniec dnia i utrzymanie pozostałych stóp na niezmienionym poziomie powinno zapewnić powrót stopy inflacji do poziomu poniżej, ale blisko 2% i w ten sposób zakotwiczyć średniokresowe oczekiwania inflacyjne. Prezes Draghi dodał, że najnowsze projekcje makroekonomiczne uwzględniają korzystne zmiany na rynkach finansowych, nadal jednak wskazują, że perspektywy inflacji są obciążone ryzykiem spadkowym. Dynamika inflacji jest zaś nieco słabsza, niż wcześniej zakładano.

Według prognoz makroekonomicznych ekspertów Eurosystemu z grudnia 2015 r. ożywienie gospodarcze w następnym okresie będzie nadal postępować: roczny realny PKB strefy euro ma wzrosnąć w 2016 r. o 1,7%, zaś w 2017 r. o 1,9%.

4.2. Odpowiedź Eurosystemu na publiczne konsultacje KE dotyczące możliwego wpływu pakietu CRD IV/CRR na udzielanie kredytów

EBC opublikował 10 grudnia 2015 r. [odpowiedź](#) Eurosystemu na publiczne konsultacje KE dotyczące wpływu pakietu regulacji w zakresie wymogów kapitałowych (*Capital Requirements Regulation, CRR/Capital Requirements Directive IV, CRD IV*) na zdolność banków do finansowania gospodarki⁸. EBC popiera dodatkowe wymogi kapitałowe wprowadzone w pakiecie CRD IV/CRR, jednakże w jego opinii za wcześnie jest na wyciągnięcie konkretnych wniosków dotyczących wpływu wdrożenia przepisów pakietu na finansowanie gospodarki realnej. EBC zaznacza, że uzyskanie długookresowych korzyści może nastąpić jedynie po poniesieniu kosztów właściwych dla okresu przejściowego, dlatego w analizie istotne jest rozróżnienie wyżej wymienionych kosztów dostosowawczych od stałego wpływu zaostrzonych wymogów kapitałowych wywieranego na finansowanie gospodarki. Badania empiryczne prowadzone przez EBC w odniesieniu do gospodarki

⁸ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lipca 2015 r.

strefy euro wykazały negatywny, choć ograniczony w sensie ekonomicznym, wpływ wyższych wymogów kapitałowych na podaż kredytów. W opinii EBC koszty dotyczą gospodarki głównie w krótkim okresie. Natomiast w dłuższym okresie wyższe wymogi kapitałowe mogą przyczynić się znacząco do obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia niewypłacalności banku oraz kryzysów finansowych.

4.3. Przebieg programu skupu aktywów EBC

Eurosystrem w związku z wdrożonymi programami dokonał [skupu aktywów](#) o wartości (według stanu na 25 grudnia 2015 r.):

- 143 mld 816 mln euro – w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3);
- 15 mld 450 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP);
- 493 mld 51 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP).

4.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w grudniu następujące [opinie](#):

- do niemieckiej ustawy w sprawie przepisów prawnych dotyczących banków oszczędnościowo-budowlanych (CON/2015/53),
- do czeskiej ustawy w sprawie kredytów konsumenckich (CON/2015/54),
- do irlandzkiej ustawy w sprawie opłaty pobieranej od wypłat gotówki w bankomatach (CON/2015/55),
- do rumuńskiej ustawy w sprawie zwolnienia z długu zabezpieczonego hipotecznie przez przeniesienie własności nieruchomości (CON/2015/56),
- w sprawie zmian ram instytucjonalnych *Banka Slovenije* (CON/2015/57),
- do austriackiej ustawy w sprawie bilansu płatniczego oraz przekazywania informacji o transgranicznym świadczeniu usług (CON/2015/58).

5. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

5.1. Raport w sprawie ryzyka systemowego w UE związanego z sektorem ubezpieczeń

W opublikowanym 16 grudnia 2015 r. [raporcie](#) Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (*European Systemic Risk Board*, ESRB) przedstawiła **źródła ryzyka systemowego związane z działalnością europejskich zakładów ubezpieczeń i reasekuracji**. W dokumencie podkreśla się, że sektor ubezpieczeń pełni w gospodarce ważną rolę, przejmując ryzyko od innych podmiotów. ESRB zidentyfikowała następujące źródła ryzyka systemowego w tym sektorze:

- zaangażowanie w działalność nietradycyjną i nieubezpieczeniową, jak na przykład spekulacyjne transakcje instrumentami pochodnymi, może przyczyniać się do wzmacniania szoków;
- niektóre działania związane z alokacją aktywów, (np. wyprzedaż aktywów w trakcie spowolnienia gospodarczego), mogą mieć efekt procykliczny i pogłębiać spadek cen aktywów;
- długie utrzymywanie się stóp procentowych na niskim poziomie oraz ewentualny gwałtowny spadek cen aktywów może w niektórych krajach spowodować upadłość zakładów ubezpieczeń, a tym samym wywołać zakłócenia na rynkach;
- nadmierne zaniżanie wyceny składek przez ubezpieczycieli może doprowadzić do ograniczenia konkurencji w przypadku niektórych typów ubezpieczeń – upadłość ubezpieczyciela oferującego tego typu produkty może doprowadzić do znacznego spadku podaży ubezpieczeń w kluczowych dla gospodarki obszarach (ubezpieczenia lotnicze, morskie i transportowe).

W raporcie wskazano, że krajowe organy nadzoru mikroostrożnościowego mają do dyspozycji szereg narzędzi mogących ograniczać zagrożenia związane z sektorem ubezpieczeń i reasekuracji, z czego część wyszczególniono w dyrektywie *Solvency II*. Zaleca się jednak analizę ich efektywności.

5.2. Posiedzenie Rady Generalnej ESRB

Dnia 17 grudnia 2015 r. odbyło się [posiedzenie](#) Rady Generalnej ESRB. Podczas dyskusji na temat źródeł ryzyka systemowego wskazano, że głównym zagrożeniem dla stabilności finansowej w UE jest **możliwość przeszacowania globalnej premii za ryzyko na rynkach finansowych**, która odzwierciedla przede wszystkim obawy związane ze światowym wzrostem gospodarczym i sytuacją na rynkach głównych gospodarek wschodzących. Nagłe przeszacowanie premii za ryzyko może mieć **negatywny wpływ na banki** oraz inne instytucje finansowe w UE. Zwrócono również uwagę **na rosnące nierównowagi w sektorze nieruchomości w niektórych krajach UE**.

Rada Generalna omówiła wstępny raport **na temat różnych rodzajów ryzyka związanych z utrzymującym się niskim poziomem stóp procentowych**, w tym wynikające z tego potencjalne zagrożenia dla stabilności systemu finansowego UE. W dalszym toku prac zostaną przeanalizowane czynniki ryzyka wynikające ze zidentyfikowanych trendów oraz obszary, w których konieczne może być zastosowanie polityki makroostrożnościowej. Końcowy raport ma zostać zaprezentowany Radzie Generalnej w czerwcu 2016 r.

Przedmiotem dyskusji były również **możliwe źródła ryzyka systemowego wynikające z opóźnionego w czasie i raptownego wprowadzenia ograniczeń emisji gazów cieplarnianych oraz ich potencjalne skutki dla systemu finansowego UE**. Doradczy Komitet Naukowy ESRB (*Advisory Scientific Committee, ASC*) przygotował raport, w którym zidentyfikowano trzy możliwe kanały wpływu tej zmiany na sektor finansowy: makroekonomiczne skutki zmian podaży energii i szokowych zmian cen energii; zmiana wyceny aktywów, których wartość jest zależna od wydobycia i produkcji paliw kopalnych; a także bezpośrednie skutki zmian klimatu np. katastrofy naturalne. Raport ASC zostanie opublikowany na początku 2016 r.

Omówione zostały także **założenia scenariusza szokowego na potrzeby testów warunków skrajnych sektora bankowego**, które mają zostać przeprowadzone przez EBA w 2016 r.

Ponadto zgodnie z decyzją Rady Generalnej zostali wybrani:

- François Villeroy de Galhau – na trzyletnią kadencję członka Komitetu Sterującego ESRB,
- Marco Pagano – na przewodniczącego ASC,
- Richard Portes – na zastępcę przewodniczącego ASC,
- Prasanna Gai – na nowego członka ASC, na miejsce Philipa Lane’a.

ESRB opublikowała także czternastą edycję [risk dashboard](#). Jest to dokument zawierający zestawienie ilościowych i jakościowych wskaźników ilustrujących sytuację systemu finansowego w państwach członkowskich i w UE.

6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

6.1. Konsultacje w sprawie automatyzacji doradztwa finansowego

W [dokumencie konsultacyjnym](#) opublikowanym 4 grudnia 2015 r. Wspólny Komitet Europejskich Urzędów Nadzoru⁹ (*Joint Committee of European Supervisory Authorities*) zwrócił się o opinie interesariuszy na temat zjawiska automatyzacji w doradztwie finansowym. Celem konsultacji jest ocena, czy zjawisko to wymaga podjęcia działań regulacyjnych ograniczających związane z nim czynniki ryzyka. Konsultacje potrwać do 4 marca 2016 r.

Zjawisko automatyzacji polega na tym, że instytucje finansowe oferują klientom porady całkowicie bez udziału pracownika lub z jego niewielkim udziałem, z wykorzystaniem algorytmów komputerowych. Jako potencjalne korzyści tego zjawiska Europejskie Urzędy Nadzoru identyfikują: niższe koszty, większą powtarzalność porad oraz większą liczbę potencjalnych klientów, których można obsłużyć. Z kolei potencjalne zagrożenia mogłyby wiązać się z brakiem możliwości bezpośredniego kontaktu klienta z pracownikiem, który udzieliłby wyjaśnień, oraz uzależnieniem całego procesu od sprawnego działania infrastruktury informatycznej.

6.2. Raport dotyczący porównania rozwiązań w zakresie scenariuszy przyjmowanych w planach naprawy banków

Opublikowany 8 grudnia 2015 r. [raport](#) EBA przedstawia wnioski dotyczące **porównania sposobów określania scenariuszy w planach naprawy banków**. Porównanie zostało przeprowadzone po analizie planów 19 europejskich grup bankowych. Celem raportu jest wspieranie prac krajowych nadzorców oraz instytucji poprzez przedstawienie postępów w opracowywaniu planów naprawy i wyłonienie najlepszych praktyk.

Instytucje w swoich planach naprawy zawarły zazwyczaj od 3 do 5 scenariuszy zakładających, że problemy mogą mieć charakter systemowy, indywidualny lub być połączeniem obydwu. Najczęściej przyjmowanym scenariuszem było wystąpienie negatywnych zjawisk makroekonomicznych. Choć wiele z planów spełniało wymagania określone w dyrektywie w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (*Bank Recovery and Resolution Directive*), to jednak istnieją obszary wymagające dalszej poprawy, które obejmują m.in. konieczność doprecyzowania opisów scenariuszy. Co więcej, jako wadę wielu planów wskazano przedstawienie wydarzeń uwzględnianych w scenariuszach w sposób statyczny, a nie jako sekwencję wydarzeń.

⁹ Wspólny Komitet odpowiada za koordynację działań Europejskich Urzędów Nadzoru (ESAs) i zapewnienie międzysektorowej spójności nadzoru. W skład Komitetu wchodzi: EBA, ESMA oraz Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (*European Insurance and Occupational Pensions Authority*, EIOPA).

6.3. Raport w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych

EBA opublikował 14 grudnia 2015 r. [raport](#) na temat wymogów ostrożnościowych wobec firm inwestycyjnych. Dokument, przygotowany przez EBA w konsultacji z ESMA, jest odpowiedzią na pytania KE dotyczące zasadności stosowania niektórych wymogów ostrożnościowych wobec firm inwestycyjnych. W raporcie EBA wskazuje na potrzebę stosowania wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych. Wymogi te powinny jednak uwzględniać zasadę proporcjonalności, być mniej złożone i w większym stopniu zależeć od profilu ryzyka danej instytucji.

EBA podkreśla, że obecne wymogi ostrożnościowe dla firm inwestycyjnych w pakiecie CRD IV/CRR w ograniczonym stopniu uwzględniają ich zróżnicowaną naturę, wysoki poziom skomplikowania prowadzonych transakcji, szeroki zakres działalności i zróżnicowanie profili ryzyka. Może to spowodować sytuację, w której firmy inwestycyjne prowadzące podobną działalność i będące źródłem ryzyka zostaną w różnym stopniu objęte wymogami ostrożnościowymi. EBA proponuje zatem wprowadzenie nowej kategoryzacji firm inwestycyjnych. Pierwsza kategoria obejmowałaby firmy inwestycyjne o znaczeniu systemowym, prowadzące działalność zbliżoną do usług bankowych i byłaby w pełni objęta wymogami CRD IV/CRR. Do drugiej kategorii należałyby pozostałe firmy inwestycyjne, niemające znaczenia systemowego, co wymagałoby jednak zdefiniowania dla nich węższego zakresu wymogów ostrożnościowych.

6.4. Konsultacje w sprawie wytycznych dotyczących limitów ekspozycji instytucji na podmioty równoległego sektora bankowego (*shadow banking*)

EBA opublikował 15 grudnia 2015 r. końcową wersję [wytycznych](#) dotyczących limitów ekspozycji instytucji na podmioty równoległego sektora bankowego, które świadczą usługi zbliżone do bankowych poza sektorem regulowanym. W szczególności wytyczne umożliwiają instytucjom w UE ustanawianie wewnętrznych limitów dotyczących ich ekspozycji na podmioty sektora *shadow banking*, a co za tym idzie pomagają w odpowiednim uwzględnieniu ryzyka, które te ekspozycje stwarzają dla europejskiego sektora bankowego. W wytycznych nacisk został położony na podmioty, które generują największe ryzyko zarówno w odniesieniu do bezpośrednich ekspozycji instytucji, jak i ryzyka prowadzenia pośrednictwa kredytowego poza sektorem regulowanym.

Podstawę dla wytycznych stanowi [raport](#) dotyczący ekspozycji wybranych instytucji w UE na podmioty sektora *shadow banking* oraz wpływu ustanawiania limitów odnośnie do tych ekspozycji. EBA przeprowadził badanie na próbie 184 instytucji w 22 krajach członkowskich – 169 instytucji kredytowych i 15 firm inwestycyjnych – z którego wynika, że całkowite ekspozycje na podmioty sektora *shadow banking* wynoszą 1,08 bln euro i – w przypadku dużych i międzynarodowych banków – stanowią niemal 45% ich wymogów kapitałowych.

Wytyczne EBA będą obowiązywać od 1 stycznia 2017 r. i – razem z raportem – będą wspierać prace KE w zakresie przygotowywanego raportu dotyczącego adekwatności i wpływu wprowadzania limitów dotyczących ekspozycji na podmioty sektora *shadow banking*.

6.5. Raport EBA w sprawie wprowadzenia w UE wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego

EBA na podstawie art. 510 CRR opublikował 14 grudnia 2015 r. [raport](#) na temat wpływu wprowadzenia i kalibracji w UE wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego (*Net Stable Funding Ratio*, NSFR). **EBA rekomenduje KE wprowadzenie NSFR do zestawu obowiązkowych wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych.** Pozwoliłoby to ograniczyć stosowanie agresywnej strategii zarządzania płynnością, polegającej na nadmiernym wykorzystaniu przez banki krótkoterminowego finansowania z rynku międzybankowego. **Analizy EBA nie wykazały istotnego negatywnego wpływu wprowadzenia NSFR na aktywność kredytową banków,** rynki aktywów czy na księgę handlową banków. Zdaniem EBA wprowadzenie NSFR wzmocniłoby strukturę finansowania banków i ograniczyło ryzyko płynności.

EBA rekomenduje KE wprowadzenie NSFR do zestawu obowiązkowych wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych. Wzmocniłoby to strukturę finansowania banków i ograniczyło ryzyko płynności, a jednocześnie nie miałyby istotnego negatywnego wpływu na aktywność kredytową banków. Z przeprowadzonej symulacji EBA wynika, że w bankach w UE poziom spełnienia hipotetycznego wymogu NSFR byłby przeciętnie bardzo wysoki.

Z symulacji przeprowadzonej na próbie banków, których aktywa stanowią łącznie 75% aktywów sektora bankowego w UE, wynika, że poziom spełnienia hipotetycznego wymogu NSFR jest przeciętnie bardzo wysoki (104%). EBA podkreśla jednak, że przy wprowadzaniu i kalibracji wymogu NSFR należy uwzględnić specyficzne cechy systemu finansowego UE. EBA deklaruje gotowość do przeprowadzenia pogłębionych analiz dotyczących wpływu NSFR na rynek instrumentów pochodnych. EBA wskazuje także, że brak jest podstaw do wyłączenia banków z konieczności spełnienia wymogu NSFR ze względu na ich wielkość. Jednocześnie zaznaczono, że ocena kosztów dostosowania się mniejszych banków do wymogu NSFR wymaga dalszej analizy.

6.6. Standardy techniczne i wytyczne związane z planami reorganizacji działalności

EBA [opublikował](#) 17 grudnia 2015 r. regulacyjne standardy techniczne w sprawie zawartości planów reorganizacji działalności i raportów o postępach w ich wdrażaniu oraz wytyczne w sprawie oceny planów reorganizacji działalności. Zgodnie ze standardami technicznymi plan taki powi-

nien identyfikować przyczyny problemów instytucji oraz wskazywać środki zaradcze (uwzględniające słabości oraz atuty instytucji w odniesieniu do otoczenia ekonomicznego i rynkowego) pozwalające na rentowną działalność w długim horyzoncie czasowym. W planie należy uwzględnić zmiany w modelu biznesowym oraz projekcje dotyczące wyników finansowych podczas reorganizacji. Co więcej, instytucja powinna co najmniej raz na pół roku przekazać organowi restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*) raport o postępach we wdrażaniu planu. Wytyczne dotyczące oceny planów reorganizacji działalności przewidują, że organy *resolution* i właściwe organy (nadzorcy) powinny określić, czy plan opiera się na wiarygodnych założeniach oraz konkretnych wskaźnikach efektywności. Organy powinny również ocenić, czy strategia zawarta w planie jest realistyczna oraz adekwatna, czyli czy uwzględnia możliwości i zagrożenia danego rynku.

6.7. Konsultacje w sprawie wytycznych dotyczących testów warunków skrajnych

EBA opublikował 18 grudnia 2015 r. [dokument konsultacyjny](#), w którym przedstawił projekt wytycznych dotyczących przeprowadzania testów warunków skrajnych. Wytyczne są skierowane zarówno do instytucji kredytowych, jak i organów nadzoru w UE, nie mają natomiast zastosowania w ogólnoeuropejskich testach przeprowadzanych przez EBA. W przypadku banków EBA określił zasady, jakimi powinny się one kierować przy projektowaniu i przeprowadzaniu wewnętrznych testów warunków skrajnych. Z kolei organom nadzoru EBA przedstawił zalecenia dotyczące oceny programów banków w tym zakresie oraz przeprowadzania nadzorczych testów warunków skrajnych. Przedstawione wytyczne opierają się na zasadzie proporcjonalności, co znaczy, że zakres i poziom złożoności testów powinny być uzależnione od wielkości oraz systemowej istotności danego podmiotu. W opublikowanym dokumencie przedstawiono również definicje pojęć związanych z testami warunków skrajnych, w tym różnych rodzajów testów.

Konsultacje potrwać do 18 marca 2016 r. Końcowe wytyczne zostaną opublikowane po uwzględnieniu otrzymanych komentarzy i zaczną obowiązywać dwa miesiące od publikacji, najprawdopodobniej w ostatnim kwartale 2016 r.

6.8. Raport w sprawie czynników ryzyka w sektorze bankowym UE

W opublikowanym 21 grudnia 2015 r. [raporcie](#) EBA przedstawił czynniki ryzyka dla sektora bankowego w UE. Jest to ósma edycja raportu przygotowywanego cyklicznie dwa razy w roku. W najnowszym raporcie EBA stwierdza, że **pozycja kapitałowa europejskich banków oraz jakość ich aktywów w dalszym ciągu się poprawiają**. W ostatnim półroczu wskaźnik kapitału podstawowego *Tier 1* (*Common Equity Tier 1 capital ratio*, CET1) wzrósł o 0,4 pkt proc. – z 12,1% w grudniu 2014 r. do 12,5% w czerwcu 2015 r. Z kolei wskaźnik kredytów przeterminowanych lub z utratą wartości spadł w tym okresie z 7% do 6,4%. **Poprawie uległa również rentowność banków, jednak w dalszym ciągu jest ona stosunkowo niska**. Zwrot z kapitału wynosi obecnie 7,8%, czyli 2,1 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Negatywny wpływ na rentowność banków mają w szczególno-

ści: niskie stopy procentowe, rosnąca konkurencja ze strony sektora *shadow banking* oraz wciąż niska w wielu krajach jakość aktywów. Istotnymi zagrożeniami pozostają **ryzyko operacyjne związane z systemami informatycznymi**, w tym ryzyko cyberprzestępczości oraz **ryzyko nieprawidłowego prowadzenia działalności**.

7. Inne

7.1. Wypłata 100 mln euro pożyczki dla Tunezji

Dnia 3 grudnia 2015 r. KE [wypłaciła](#) Tunezji pożyczkę w wysokości 100 mln euro. To druga transza przekazana Tunezji w ramach makrofinansowego programu pomocy, który łącznie wyniesie 300 mln euro. Pierwsza pula środków została wypłacona 7 maja 2015 r. Wsparcie makrofinansowe dla Tunezji ma pomóc w odbudowaniu gospodarki i realizacji reform, a wypłata środków jest uzależniona od postępów we wdrażaniu zmian uzgodnionych wcześniej przez Brukselę i Tunis.

Od 2011 r. UE przekazała władzom w Tunisie już ponad 800 mln euro (w ramach programu pomocy makrofinansowej, grantów, pożyczek, a także pożyczek Europejskiego Banku Inwestycyjnego). Pomoc dla Tunezji to część szerszej strategii stabilizacji krajów w południowym sąsiedztwie Europy, które zmagają się zarówno z wyzwaniem gospodarczymi, politycznymi jak i z zagrożeniem terrorystycznym.

7.2. Duński sprzeciw wobec pogłębionej integracji z UE w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych

W przeprowadzonym 3 grudnia 2015 r. referendum Duńczycy [zdecydowali](#), że nie przyłączą się do unijnych inicjatyw dotyczących wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Przeciwno pogłębionej integracji z UE w tym zakresie zagłosowało 53,1% obywateli, „za” – 46,9%, a frekwencja wyniosła 71%. Głosowanie rozstrzygało o 22 aktach prawnych, które Dania miała przyjąć lub zmienić, aby zbliżyć się do UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Kryzys migracyjny i niepokoje wywołane atakami terrorystycznymi przyspieszyły organizację referendum, początkowo przewidzianego na 2016 r.

Dania, przystępując do UE, podpisała cztery klauzule wyłączające ten kraj z kilku obszarów polityk europejskich. Traktat z Lizbony pozwolił Danii na przyłączanie się do poszczególnych polityk albo inicjatyw, bez uchylania całego wyłączenia (*opt-out*). Wynik referendum może zagrozić współpracy Danii w ramach europejskiej agencji policyjnej Europol, dlatego 11 grudnia 2015 r. duński premier Lars Løkke Rasmussen [spotkał się](#) w Brukseli z przewodniczącym KE Jeanem-Claude’em Junckerem i przewodniczącym Rady Europejskiej Donaldem Tuskiem, aby przedyskutować rezultat głosowania i jego konsekwencje.

7.3. Otwarcie pierwszych rozdziałów negocjacyjnych w procesie akcesji Serbii do UE

UE zdecydowała 14 grudnia 2015 r. o [otwarcu](#) pierwszych dwóch (z 35) rozdziałów negocjacyjnych w procesie przystąpienia Serbii do UE. Dotyczą one kontroli finansowej oraz normalizacji

stosunków między Serbią a Kosowem. Decyzja UE o rozpoczęciu negocjacji z Serbią w powyższych rozdziałach ma szczególne znaczenie zwłaszcza w kontekście wcześniejszych deklaracji Jena-Claude'a Junckera, który obejmując urząd przewodniczącego KE w 2014 r. zapowiedział, że dalsze rozszerzenie nie nastąpi w ciągu najbliższych pięciu lat. Formalne otwarcie negocjacji akcesyjnych z Serbią miało miejsce 21 stycznia 2014 r.

7.4. Dokapitalizowanie greckich banków w ramach trzeciego programu pomocowego dla Grecji

Rada Dyrektorów Europejskiego Mechanizmu Stabilności (*European Stability Mechanism, ESM*) zdecydowała o wykorzystaniu części środków z puli 10 mld euro, które zostały udostępnione w ramach pierwszej transzy trzeciego programu pomocowego dla Grecji¹⁰ na oddzielnym koncie w ESM, na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z dokapitalizowaniem banków i procesem *resolution*. Dnia 1 grudnia 2015 r. z konta ESM [przekazano](#) Grecji 2,72 mld euro na dokapitalizowanie Banku Pireus (*Piraeus Bank*). W ślad za tą decyzją, Rada Dyrektorów ESM 8 grudnia 2015 r. zdecydowała o [wypłacie](#) kolejnej kwoty z wyżej wymienionego konta w wysokości 2,71 mld euro na rzecz rekapitalizacji Narodowego Banku Grecji (*National Bank of Greece*). Decyzje o wykorzystaniu pozostałej na wydzielonym koncie ESM kwoty 4,6 mld euro na dalsze dokapitalizowanie greckiego sektora bankowego i wsparcie procesu *resolution* będą podejmowane w późniejszym terminie w zależności od rozwoju sytuacji w Grecji.

Przekazana pomoc finansowa nastąpiła po opublikowaniu w październiku 2015 r. przez EBC [wyników](#) wszechstronnej oceny 4 istotnych banków greckich¹¹. Ocena wykazała niedobory kapitałowe w wysokości 4,4 mld euro w scenariuszu bazowym oraz 14,4 mld euro w scenariuszu szokowym.

¹⁰ Porozumienie pomiędzy władzami Grecji a instytucjami unijnymi (KE i EBC) oraz Międzynarodowym Funduszem Walutowym w sprawie trzeciego programu pomocowego dla Grecji osiągnięto podczas posiedzenia Eurogrupy 14 sierpnia 2015 r. Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia-września 2015 r.

¹¹ Szczegóły dotyczące wyników wszechstronnej oceny czterech istotnych banków greckich w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z października 2015 r.

Zapowiedzi wydarzeń w styczniu 2016 r.

Data	Wydarzenie
15 stycznia	posiedzenie Rady Ecofin
18–21 stycznia	sesja plenarna Parlamentu Europejskiego
21 stycznia	posiedzenie Rady Prezesów EBC (z decyzją w sprawie polityki pieniężnej)
27 stycznia	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA)
28–29 stycznia	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA)

Wykaz skrótów

ABSPP	<i>asset-backed securities purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
ASC	<i>Advisory Scientific Committee</i> , Doradczy Komitet Naukowy Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego
BEPS	<i>Base Erosion and Profit Shifting</i> , zjawisko erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków
BRRD	<i>Bank Recovery and Resolution Directive</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012
CBPP3	<i>covered bond purchase programme 3</i> , trzeci program Europejskiego Banku Centralnego skupu obligacji zabezpieczonych
CCCTB	<i>common consolidated corporate tax base</i> , wspólna skonsolidowana podstawa opodatkowania korporacyjnego
CET1	<i>common equity Tier 1 capital ratio</i> , wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1
CRD IV	<i>Capital Requirements Directive IV</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CRR	<i>Capital Requirements Regulation</i> , rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012
DGSD	<i>Deposit Guarantee Scheme Directive</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów

EBA	<i>European Banking Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
EIOPA	<i>European Insurance and Occupational Pensions Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ESM	<i>European Stability Mechanism</i> , Europejski Mechanizm Stabilności
ESMA	<i>European Securities and Markets Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	<i>European Systemic Risk Board</i> , Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
FTT	<i>Financial Transaction Tax</i> , podatek od transakcji finansowych
IGA	<i>intergovernmental agreement</i> , umowa międzyrządowa o przekazywaniu i wspólnianiu składek na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
KE	Komisja Europejska
NSFR	<i>Net Stable Funding Ratio</i> , wskaźnik stabilnego finansowania długoterminowego
OECD	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i> , Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
PE	Parlament Europejski
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
SRB	<i>Single Resolution Board</i> , Jednolita Rada do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji
SRF	<i>Single Resolution Fund</i> , jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

SRM	<i>Single Resolution Mechanism</i> , mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków
SSM	<i>Single Supervisory Mechanism</i> , jednolity mechanizm nadzorczy
UE	Unia Europejska

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Maria Majkowska, Honorata Wyganowska, Magdalena Gąsior

Rada Unii Europejskiej – Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Rada Europejska – Magdalena Gąsior

Europejski Bank Centralny – Magdalena Gąsior, Anna Górską, Małgorzata Siemaszko,
Honorata Wyganowska

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Martyna Mięała

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Mięała, Magdalena Kozińska, Milena Kabza,
Paweł Smaga

Inne – Magdalena Gąsior, Maria Majkowska, Małgorzata Szcześ

Zapowiedzi wydarzeń w styczniu 2016 r. – Magdalena Gąsior, Martyna Mięała

Redakcja

Magdalena Gąsior, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

www.nbp.pl

